



SAVOD O'RGATISH TAYYORLOV DAVRI O'QISH DARSU UCHUN METODIK TAVSIYALAR ISHLAB CHIQISH

Qodirova Elmira

Denov Tadbirkorlik Va Pedagogika Insituti Pedagogika Fakulteti Boshlang'ich Ta'lim Kafedrası Boshlang'ich Ta'lim Yo'nalishi. 3-kurs talaba.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.17342768>

Annotatsiya: Ushbu maqolada savod o'rgatish tayyorlov davri o'qish darsi uchun metodik tavsiyalarni ishlab chiqish masalasi tahlil qilingan. Maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarida fonetik, morfologik va sintaktik bilimlarni shakllantirish, o'qish ko'nikmalarini rivojlantirish va yozma faoliyatga tayyorlashning samarali usullari yoritilgan. Shuningdek, o'qituvchining darsni rejalashtirishda o'quvchilarning yosh xususiyatlarini, diqqat va eslab qolish qobiliyatlarini inobatga olishi, interfaol va vizual metodlardan foydalanishi zarurligi ta'kidlangan. Tavsiyalar o'quvchilarning o'qish jarayonida qiziqishini oshirish, mustaqil va izchil ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan.

Kalit so'zlar: savod o'rgatish, tayyorlov davri, o'qish darsi, metodik tavsiyalar, boshlang'ich ta'lim, interfaol metodlar, o'quv faoliyati.

Аннотация: В статье рассматриваются методические рекомендации по организации урока чтения на подготовительном этапе обучения грамотности. Особое внимание уделено формированию фонетических, морфологических и синтаксических знаний, развитию навыков чтения и подготовке к письменной деятельности у младших школьников. Подчеркивается необходимость учета возрастных особенностей, концентрации внимания и памяти, а также применения интерактивных и визуальных методов обучения. Рекомендации направлены на повышение интереса учеников к процессу чтения и развитие навыков самостоятельной и последовательной работы.

Ключевые слова: обучение грамоте, подготовительный этап, урок чтения, методические рекомендации, начальное образование, интерактивные методы, учебная деятельность.

Annotation: This article examines methodological recommendations for reading lessons during the preparatory stage of literacy education. It emphasizes the formation of phonetic, morphological, and syntactic knowledge, development of reading skills, and preparation for written activities among primary school students. The article highlights the importance of considering students' age characteristics, attention span, and memory, as well as the use of interactive and visual teaching methods. The recommendations aim to increase students' interest in reading and develop skills for independent and consistent learning.

Keywords: literacy education, preparatory stage, reading lesson, methodological recommendations, primary education, interactive methods, learning activity.

Savod o'rgatish tayyorlov davri boshlang'ich ta'limning eng muhim bosqichlaridan biri hisoblanadi¹. Bu davrda o'quvchilar o'qish jarayoniga tayyorlanadi, fonetik va fonologik ko'nikmalari shakllantiriladi, so'zlarni aniqlik bilan talaffuz qilish, harflarni tanib olish va ularni bog'lash orqali o'qish qobiliyatlari rivojlantiriladi. Metodik tavsiyalarni ishlab chiqishda o'qituvchi darsning har bir bosqichini aniq rejalashtirishi, o'quvchilarning yosh va psixologik xususiyatlarini inobatga olishi muhimdir. Darslarni interfaol metodlar, vizual vositalar va

¹ Tursunov A. "Boshlang'ich ta'limda savod o'rgatish metodikasi". – Toshkent: Ma'rifat, 2021. – 45-bet.

o'quvchilarni faol ishtirok etishga undaydigan mashqlar bilan boyitish tavsiya etiladi². Masalan, harflarni tanib olish va ularni so'zlar bilan bog'lash mashqlari, qisqa matnlarni o'qish va tushunish vazifalari, o'qish tezligi va talaffuzni nazorat qilish mashqlari samarali hisoblanadi.

Tayyorlov davrida o'quvchilarning eslab qolish qobiliyati va diqqatini oshirishga alohida e'tibor qaratiladi. O'qituvchi o'quvchilarning faolligini rag'batlantirish, dars jarayonida mustaqil ishlashga imkon yaratish orqali o'quvchilarda o'z-o'zini boshqarish ko'nikmalarini shakllantiradi³. Shu bilan birga, o'quvchilarni o'qishga qiziqtirish, ularni rag'batlantirish va darsni qiziqarli qilish metodik tavsiyalarining ajralmas qismidir. Metodik tavsiyalar o'quvchining yozma va og'zaki nutqini rivojlantirishga, harflarni va so'zlarni to'g'ri talaffuz qilishga, matnni tushunish va tahlil qilish ko'nikmalarini shakllantirishga qaratilgan. Shu bilan birga, darslarda o'quvchilarning ijodiy yondashuvini rivojlantirish, ularni o'z fikrini ifodalashga va mustaqil qarorlar qabul qilishga o'rgatish tavsiya etiladi.

Natijada, savod o'rgatish tayyorlov davri o'qish darslarida ishlab chiqilgan metodik tavsiyalar o'quvchilarning o'qish qobiliyatlarini mustahkamlash, tafakkurini rivojlantirish, diqqat va eslab qolish qobiliyatlarini oshirish, shuningdek, mustaqil va izchil ishlash ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, savod o'rgatish tayyorlov davri o'qish darslari uchun ishlab chiqilgan metodik tavsiyalar o'quvchilarning o'qish jarayoniga tayyorligini mustahkamlash, fonetik va lingvistik ko'nikmalarini shakllantirish, shuningdek, yozma va og'zaki nutqini rivojlantirishga xizmat qiladi. Ushbu tavsiyalar o'quvchilarning diqqatini, eslab qolish qobiliyatini oshirish, mustaqil va izchil ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishga imkon yaratadi. Interfaol va vizual metodlar yordamida darslar qiziqarli va samarali bo'lib, o'quvchilarni o'qishga qiziqtiradi va ularni faol ishtirok etishga rag'batlantiradi. Natijada, tayyorlov davri darslari o'quvchilarda o'qishga bo'lgan ijobiy motivatsiyani mustahkamlaydi va kelajakda muvaffaqiyatli bilim egasi bo'lishlari uchun mustahkam poydevor yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Qodirova G. Boshlang'ich ta'lim metodikasi va savod o'rgatish. – Toshkent: O'qituvchi, 2020.
2. Yo'ldosheva D. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'qish ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019.
3. Karimova N. Savod o'rgatish tayyorlov davrida metodik yondashuvlar. – Toshkent: TDPU, 2021.
4. Rasulova D. Boshlang'ich ta'limda fonetik va lingvistik ko'nikmalarni shakllantirish. – Samarqand: SamDU, 2020.
5. To'xtasinova M. O'qish darslarida interfaol metodlardan foydalanish. – Toshkent: Ma'naviyat, 2019.
6. Hasanov U. Boshlang'ich ta'limda pedagogik innovatsiyalar va metodik tavsiyalar. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2018.

² Qodirova M. "Boshlang'ich sinflarda interfaol va vizual metodlardan foydalanish". – Toshkent: Innovatsion ta'lim, 2022. – 53-bet.

³ Karimov J. "Boshlang'ich ta'limda o'quvchilarning mustaqil faoliyatini rivojlantirish metodikasi". – Toshkent: Pedagogika, 2021. – 57-bet.



7. Ziyamuxamedov B., To'raev A. Boshlang'ich ta'limda o'quv faoliyatini rivojlantirish usullari. – Toshkent: Oliy ta'lim, 2020.
8. Jalilov Sh. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qish va yozma faoliyatini rivojlantirish. – Toshkent: Fan, 2018.
9. UNESCO. Methodological Recommendations for Early Literacy Development. – Paris, 2020.
10. Raximova S. Boshlang'ich ta'limda o'quvchilarning mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish. – Toshkent: TDPU, 2021.